

Postanowienie z dnia 24 maja 2007 r.

II BU 4/07

Niedopuszczalna jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji dotycząca jego części, która została poddana merytorycznej kontroli sądu drugiej instancji (art. 424¹ § 2 k.p.c.).

Sędziowie SN: Romualda Spyt.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 maja 2007 r. sprawy z powództwa Przemysława W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w L. o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, na skutek skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 24 listopada 2004 r. [...]

o d r z u c i ł skargę.

U z a s a d n i e

Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w L. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 24 listopada 2004 r. [...] - działającego jako sąd pierwszej instancji - w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach procesu, opierając skargę na naruszeniu prawa materialnego i błędnej wykładni § 2 ust. 1 i 2 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie wysokości opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1349 z zm.), wskazując równocześnie, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z tymi przepisami i wywodząc, że w związku z tym orzeczeniem pozwany poniósł szkodę w wysokości kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł. Skarżący stwierdził także, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było

i nie jest możliwe, bowiem z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż 10.000 zł w sprawie nie przysługuje skarga kasacyjna, jak też nie zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania. Twierdzenie to uzasadnione zostało także tym, iż orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 listopada 2004 r., zaskarżone zostało w apelacji wniesionej przez pozwanego co do istoty sprawy, która została oddalona w całości przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem wskazanego w niej wyroku podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna z mocy prawa. Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wyjątkiem od tej zasady jest przepis § 2 tego artykułu, w myśl którego w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, skarga przysługuje także od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie wydanego przez sąd pierwszej lub drugiej instancji, jeżeli strony nie skorzystały z przysługujących im środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych. Warunkiem dopuszczalności skargi od prawomocnego orzeczenia sądu pierwszej instancji jest to, aby strona nie zrealizowała swojego uprawnienia procesowego w postaci wniesienia apelacji lub zażalenia do sądu drugiej instancji - a w przypadku sądu drugiej instancji - aby nie wniosła skargi kasacyjnej bądź zażalenia do Sądu Najwyższego. W przedmiotowej sprawie pozwany z takiego uprawnienia skorzystał, wywiódł bowiem apelację co do istoty sprawy od wyroku Sądu pierwszej instancji, zaskarżając jednocześnie rozstrzygnięcie o zwrocie kosztów procesu. Z uwagi na fakt, że apelacja ta została oddalona w całości wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25 kwietnia 2006 r., uznać należy, że orzeczenie to dotyczy również rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Tymczasem przepis art. 424¹ § 2 k.p.c. - w odniesieniu do sądu pierwszej instancji - dotyczy sytuacji, w której rozstrzygnięcie kwestii objętej skargą zakończyło się przed tym

sądem, jeśli natomiast kwestia ta została poddana merytorycznej kontroli sądu drugiej instancji, to skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem przysługuje - ale od orzeczenia sądu drugiej instancji, zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. Tym samym przedmiotowa skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku sądu pierwszej instancji jest niedopuszczalna z mocy prawa i podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. *in fine*.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że innym warunkiem dopuszczalności skargi wskazanej w art. 424¹ § 2 k.p.c. jest to, aby niezgodność z prawem wynikała z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. W związku z tym warunkiem skarga taka winna zawierać dodatkowy element konstrukcyjny, polegający na wykazaniu, że występuje właśnie ten wyjątkowy wypadek objęty dyspozycją powyższego przepisu, uzasadniający wniesienie skargi (art. 425⁵ §1 pkt 5 k.p.c. *in fine*). Brak tego elementu, co ma miejsce w niniejszej sprawie, powoduje również odrzucenie skargi na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. z uwagi na niespełnienie wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 k.p.c.

=====